

Obsah

I. ZÁKLADY SOMATOLOGIE	9
1. ZÁKLADNÍ POJMY OBECNÉ BIOLOGIE	9
1.1 Obecné znaky živé hmoty	9
1.2 Chemické složení organismu	10
1.3 Buňka	10
1.4 Struktura a funkce organismu (buňka, tkáň, orgán, orgánové systémy, organismus)	13
1.5 Zevní a vnitřní prostředí organismu	14
2. POHYBOVÝ SYSTÉM	14
2.1 Kostí	14
2.2 Svaly	17
3. DÝCHACÍ SYSTÉM	18
3.1 Dechové objemy a kapacita plic	20
4. SYSTÉM KREVNÍHO OBĚHU	20
4.1 Srdce	21
4.2 Cévní systém	22
5. KREV	22
5.1 Krevní skupiny	23
5.2 Systém Rh	24
5.3 Krevní transfúze	24
5.4 Zástava krvácení	24
6. TRÁVICÍ SYSTÉM	25
6.1 Jednotlivé části zažívacího systému	25
6.2 Složení potravy	28
6.3 Základní složky potravy	28
6.4 Voda	31
6.5 Energetická rovnováha	31

7. VYLUČOVACÍ SYSTÉM	32
8. POHLAVNÍ SYSTÉM MUŽE A ŽENY	33
8.1 Pohlavní systém muže	33
8.2 Pohlavní systém ženy	35
8.3 Těhotenství, porod	37
9. ŘÍZENÍ ČINNOSTI ORGANISMU	38
9.1 Nervový systém	38
9.2 Centrální nervový systém	39
9.3 Periferní nervový systém	41
9.4 Vnitřně sekretorické žlázy, hormony	42
9.5 Systém hypotalamo-hypofyzární	43
9.6 Žlázy s vnitřním vyměšováním řízené změnami vnitřního prostředí	45
9.7 Orgány, které produkují speciální hormony	45
10. SMYSLOVÉ ORGÁNY	45
10.1 Kůže, kožní cití (hmat)	46
10.2 Zrakové ústrojí	47
10.3 Sluchové ústrojí	48
10.4 Čich	49
10.5 Chuť	49
11. ANATOMICKÉ A FYZIOLOGICKÉ ROZDÍLY U DĚTÍ A SENIORŮ	49
11.1 Dětský věk	49
11.2 Vyšší věk	52
12. ZDRAVÍ A NEMOC	53
12.1 Charakteristika základních pojmů	53
12.2 Příčiny nemocí	53
12.3 Prevence nemocí	56
12.4 Diagnóza, příznaky	56
12.5 Terapie, prognóza	57
12.6 Průběh nemoci	58
12.7 Bolest	58
12.8 Život, smrt	59

II. ZÁKLADY PSYCHOLOGIE	61
13. CO JE TO PSYCHOLOGIE?	61
13.1 K čemu nám psychologie pomáhá ve zdravotnictví?	62
13.2 Psychologické disciplíny	62
13.3 Psychologické metody	63
14. BIOLOGICKÉ A SOCIÁLNÍ ZÁKLADY PSYCHIKY	64
14.1 Činitele ovlivňující psychiku člověka	65
15. ZÁKLADNÍ PSYCHOLOGICKÉ POJMY	66
15.1 Vědomí	66
15.2 Prožívání	66
15.3 Chování	66
15.4 Psychické jevy	67
16. PSYCHOLOGIE OSOBNOSTI	71
16.1 Vymezení pojmu „osobnost“	71
16.2 Struktura osobnosti	72
17. POTŘEBY ČLOVĚKA	74
18. ZÁKLADY VÝVOJOVÉ PSYCHOLOGIE	75
18.1 Prenatální období	76
18.2 Novorozenecké období	76
18.3 Kojenecké období (28. den až 1 rok)	76
18.4 Batoletcí období (1 rok až 3 roky)	77
18.5 Předškolní věk (3-6 let)	78
18.6 Mladší školní věk (6 - 11 let)	78
18.7 Pubescence (10/11 - 15/16 let)	79
18.8 Adolescence (15. – 20. rok)	79
18.9 Mladší dospělý věk (20 až 30 let)	80
18.10 Střední dospělý věk (30 až 45 let)	80
18.11 Starší dospělý věk (45 až 65 let)	80
18.12 Stáří (65 let a více)	81
19. NÁROČNÉ ŽIVOTNÍ SITUACE	83
19.1 Člověk v náročné životní situaci	83
19.2 Typy náročných situací	83

19.3	Techniky a způsoby zvládnání náročných situací	85
19.4	Hospitalismus	87
20.	DUŠEVNÍ HYGIENA V PRÁCI ZDRAVOTNICKÉHO PRACOVNÍKA	88
20.1	Emoce a výkonnost	88
20.2	Jak pečovat o své duševní zdraví?	88
21.	PROFESIONÁLNÍ CHOVÁNÍ ZDRAVOTNÍKA	89
21.1	Faktory ovlivňující profesionální chování zdravotníka	90
21.2	Syndrom vyhoření (burn-out) profesionálů	91
22.	KOMUNIKACE	93
22.1	Informace	93
22.2	Podmínky komunikace	94
22.3	Nedostatky v komunikaci	95
22.4	Druhy komunikace	95
III.	LITERATURA	99